

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM

2020-01-02

Meddelad i Stockholm

Sida 1 (5)

Mål nr

24218-19

SÖKANDE

Kantar Sifo AB, 556060-1220

114 78 Stockholm

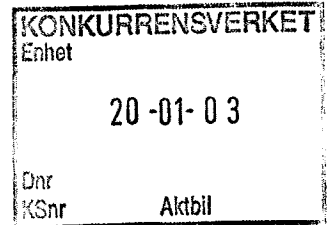
MOTPART

Pensionsmyndigheten

106 44 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 1165566

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post: avd32.fst@dom.se

www.domstol.se/forvaltningsratt

Telefax

-

Expeditionstid

måndag–fredag

08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Pensionsmyndigheten har med tillämpning av ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, genomfört en upphandling av ramavtal för marknadsundersökningstjänster. Vid anbudstidens utgång hade anbud inkommit från tre anbudsgivare, bl.a. Kantar Sifo AB och Demoskop AB. I tilldelningsbeslut den 18 oktober 2019 tilldelades Demoskop AB kontrakt i upphandlingen.

Kantar Sifo AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att få komplettera sitt anbud med tre referensuppdrag. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Bolaget har uteslutits från upphandlingen eftersom det lämnat ett i stället för två referensuppdrag inom vart och en av de i upphandlingsunderlaget (avsnitt 1.3.3) angivna fokusområdena. Bolaget har alltså missat att bifoga ett referensuppdrag per fokusområde, totalt tre referensuppdrag. Bolaget har dock till anbudet, enligt Pensionsmyndighetens begäran, lämnat en lista med 18 referensuppdrag som visar bolagets samlade erfarenhet. Det är alltså uppenbart att bolaget har missat att bifoga referensuppdragen. Pensionsmyndigheten har även begärt rättning av uppenbart felaktiga uppgifter som Demoskop AB angett i sitt anbud.

Pensionsmyndigheten anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Bolaget har i sitt anbud angett ett referensuppdrag per fokusområde, trots Pensionsmyndighetens krav om två sådana referensuppdrag. Eftersom det fel som förelåg var likadant för samtliga referensuppdrag kunde Pensionsmyndigheten inte se att det rörde sig om en felskrivning eller liknande. Pensionsmyndigheten såg det i stället som att bolaget inte uppfyllde kraven i den delen och därför skulle uteslutas från vidare prövning i upphandlingen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Vissa utgångspunkter för prövningen

Av 20 kap. 6 § LOU framgår att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

I 4 kap. 9 § första stycket LOU anges att en upphandlande myndighet får tillåta eller begära att en leverantör rättar en felskrivning, felräkning eller något annat fel i en handling som har getts in av leverantören. Myndigheten får också tillåta eller begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar en sådan handling. I andra stycket samma lag anges att en sådan åtgärd ska vara förenlig med principerna om likabehandling och öppenhet.

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan (se RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrätten har för det fall det finns skäl för ingripande enligt LOU att välja mellan att besluta att upphandlingen ska göras om eller att den ska rättas, oavsett hur leverantörens yrkande har utformats (se HFD 2012 ref. 2).

Förvaltningsrättens bedömning

I upphandlingsunderlaget anges bl.a. att anbudsgivaren ska ha erfarenhet av att genomföra uppdrag inom tre särskilt angivna fokusområden. Det anges vidare att anbudsgivaren, som bevis för att den har sådan erfarenhet, ska redovisa två referensuppdrag inom varje fokusområde. Det är ett obligatoriskt krav i upphandlingen. I målet är ostridigt att bolaget lämnat enbart ett referensuppdrag per fokusområde. Bolaget anför i huvudsak att det var en uppenbar miss att inte bifoga ytterligare referensuppdrag och att Demoskop AB fått tillfälle att rätta uppenbart felaktiga uppgifter i sitt anbud.

I förarbetena till 4 kap. 9 § LOU anges bl.a. att bestämmelsen bör tillämpas restriktivt och att helt nya sakuppgifter inte kan tillföras ett anbud genom en komplettering (se prop. 2015/16:195 s. 977). Högsta förvaltningsdomstolen har i visst fall ansett att det skulle strida mot likabehandlingsprincipen att begära komplettering av ett anbud som inte uppfyllt ett obligatoriskt krav (se HFD 2016 ref. 37). Det får mot denna bakgrund anses tveksamt om Pensionsmyndigheten över huvud taget haft möjlighet att med stöd av 4 kap. 9 § LOU ge bolaget tillfälle att komplettera anbudet för att uppfylla det obligatoriska kravet.

Oaktat vad som redogjorts för ovan konstaterar förvaltningsrätten att den aktuella bestämmelsen är fakultativ. En upphandlande myndighet har en möjlighet – men inte en skyldighet – att begära eller tillåta att en leverantör kompletterat sitt anbud. Att Pensionsmyndigheten inte gett bolaget tillfälle att komplettera anbudet medför således inte att det finns skäl för ingripande enligt LOU. Den omständigheten att Demoskop AB fått tillfälle att rätta uppenbart felaktiga uppgifter i sitt anbud medför ingen annan bedömning.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att de av bolaget anförda omständigheterna inte utgör skäl för ingripande enligt LOU. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Annica Hellström
Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Tobias van der Stad har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

